

עין משפט
גז מוצה

יום הכיפורים פרק שמיני יומא

מצורת הש"ס

א וז' ידו מלכות
ב כן הנימא פשוט הלכה
ג וכל המוסקין וכן פשוט
ד פקח אל מלכות מלכות
ה חלוק ק"ג (ג) (ש)
ו ע"ש (ד) (ה) (ו) (ז) (ח)
ז (ט) (י) (יא) (יב) (יג)
ח (יד) (טו) (טז) (יז) (יח)
ט (יט) (כ) (כא) (כב) (כג)
כ (כד) (כה) (כו) (כז) (כח)
כט (כט) (ל) (לא) (לב) (לג)
ל (לד) (לה) (לו) (לז) (לח)
לט (לט) (מ) (מא) (מב) (מג)
מ (מד) (מה) (מו) (מז) (מח)
מט (מט) (נ) (נא) (נב) (נג)
נ (נד) (נה) (נו) (נז) (נח)
נט (נט) (ס) (סא) (סב) (סג)
ס (סד) (סה) (סו) (סז) (סח)
סט (סט) (ע) (עא) (עב) (עג)
ע (עד) (עה) (עו) (עז) (עח)
עט (עט) (פ) (פא) (פב) (פג)
פ (פד) (פה) (פו) (פז) (פח)
פט (פט) (צ) (צא) (צב) (צג)
צ (צד) (צה) (צו) (צז) (צח)
צט (צט) (ק) (קא) (קב) (קג)
ק (קד) (קה) (קו) (קז) (קח)
קט (קט) (קכ) (קכא) (קכב)
קכ (קכ) (קכג) (קכד) (קכה)
קכז (קכז) (קכח) (קכט) (קכס)
קכס (קכס) (קכסא) (קכסב)
קכסג (קכסג) (קכסד) (קכסה)
קכסז (קכסז) (קכסח) (קכסט)
קכסט (קכסט) (קכסז) (קכסח)
קכסט (קכסט) (קכסז) (קכסח)

תורה אור השלם

- 1. ויבא אלקה בשם בן
הצבור החיו נשיא הארץ
ויקח אהה וישבב אהה
וישבעה לוי ב
2. בצאת האיש קדיש וקו
בדו והוד אלק באהה
וישבעו במים מי אפסיה
ויחוקלא גו
3. ויקד אלק ויעברו במים
מים ברכים ויקד אלק
וישבעו מי מתנים
ויחוקלא גו
4. ויקד אלק וישבב אלק לא
אובל לעבר כי גאו המים
מי שחו נחל אשר לא
יעברו
5. כי אם שם אריר ל' לטו
מקום נהרים יאירם רחבו
קדם כל תלך בו ואן שיש
וצי אריר לא יעברו
6. ויאמר י' אל השמן אי
מזה תבא וקח השמן את י'
ויאמר משט בארץ
ומתהלק קה: איוב א'

גליון הש"ס

נברא אבר אבי שמים
שיבתא עין עינין דת
כ ע"ג נבשי' דיה מלך
דשבתא: תוס' דיה שבוש
שיבתא ובי בן ד' אה
שבע וחיובקו: בעין אה
מן ד' משה ע' ד' עיס
והרות רעה אוחת התוקן
לאלוה ממרתק גניס
שמחיו נאלח ומיבטא גניס
ומטווה והלך עד שימות
ומזה היה נשפט שפחו אלה
מכח הנסא או מהר ומינתק
לגנע לחלמ:

הגות הב"ח

(א) רש"י מן העמוד
דיה לפתח ב' ל' דף
שפחו: חזר דיה ממש ס'
(ב) תוס' דיה ממש ס'
ושפחה דהסא עין חזר הוא.
כ' ונתפסת עיניו כ' שפחה
פסוקה רש"י:

מוסף רש"י

מדיחה אשה ידה אחת
במים. ניוס הכפוסים,
לענין שפחו נבטלה,
המיו לנשה להיט דיה אחת
ולגנע כח: (ויחוק ק"ג). שלא
רצה להאכיל בידו אחת.
אפילו יד אחת לא (לס)
לחיות כד' יתן פת לתוקן צויה' ומונע מלהכיל (שם). משום שיבתא. רוח רעה שורה על ידים שלא נטלו שפוחות מילה
פירוש שיבתא, רוחה היה דשריה על ידה דלחשי' בלילא ומחן דנגע במיכלא בלא ממשא ידה שרייה הוא רוחא על הוא מיכלא
ומסתמא, ומשום הכי שרי ליה רגנע למתפסא ומתפסא ליקרא (סו' ירו' רש"י ס"י פסח).

משום שיבתא. פ"ש"י רוח רעה השורה על הידים שלא נטלו
שפוחות ור"ת מפרש דכלא נמינת פת למינוק מותר לטעול
ידיו שמרית ציוס הכפוסים ללא גרע ממלוכלכות נטיט וצלווא
לדמרינן שרוחן כדרכו ואינו חושש ואין לך מלוכלך נטיט וצלווא
ויקר מזה שלא נטלו ידיו שמרית שאינו
רשאי לגיגע לפיו ולחוטמו ולאזניו
ולענינו כדלמר בפרק שמונה של"ס
(שם דף ק"ח) יד לפה תקלץ וכו'
משום נח מלך ושיבתא דהכא
ענין אחר הוא (וי) שזורה על האוכל
כשנל יתן פת למינוק "ן ד' ויה'
שני ומונקמו אם לא נטל ידיו
בזוזה שעה אף על פי שכבר
נטלן שמרית ומה שהעולם אין נוהרין
עכשו מזה לפי שזין אותה רוח
רעה שורה באלו המלכות כמו
שאין נוהרין על הגיעו ועל הזוגות:
מכאן

אם תענה מתשמיש ואם תקח מצרות ואימא
אידי ואידי מצרות מי כתיב אם תקח ואם
תקח כתיב ואימא אידי ואידי מצרות חד
לצרות ידיה וחד לצרות דאיתין ליה מעלמא
דומיא דאם תקח מי כתיב אם תקח ואם תענה
אם תענה ואם תקח כתיב א"ל רב פפא
לאב"י הא תשמיש גופה איקרי עניו דכתיב
וישכב אותה ויענה א"ל התם שעינה מביאות
אחרות ת"ר "אסור לרוחין מקצת גופו ככל
גופו ואם היה (ב) מלוכלך כמיט ובצוואה
רוחין כדרכו ואינו חושש ואסור לסוך מקצת
גופו ככל גופו ואם היה חולה או שהיו לו
חטטין בראשו סך כדרכו ואינו חושש לתנא (ב) דבי מנשה רשב"ג אומר
המדיחה אשה ידה אחת במים ונותנת פת לחינוק ואינה חוששת אמרו עליו
על שמאי הוקן שלא רצה להאכיל בידו אחת וגבור עליו להאכיל בשתי
ידים מ"ט "אמר (ב) אב"י משום שיבתא ת"ר "ההולך להקביל פני אביו או
פני רבו או פני מי שגדול ממנו עובר עד צוארו במים ואינו חושש איבעיא
להו יהרב אצל תלמוד מאי ת"ש דאמר רב יצחק בר בר חנה אנה הויתיה
לויערי דאזל לגבי רב חייא בר אשי תלמידיה רב אשי אמר ההוא רב
חייא בר אשי הוא דאזל לגביה דזעירי רביה רבא שרא לכני עבר וימינא
למעבר במיאי לנטורי פירי א"ל אב"י לרבא תניא דמסייע לך "שומרי פירות
עוברין עד צוארן במים ואין חוששין רב יוסף שרא להו לכני כי תרבו
למעבר במיאי למייתי לפירקא למיול רב שרא להו א"ב אב"י אתה
מבשיילן לעתיד לבא איכא דאמרי שרא להו למייתי "ישאל א"ל אב"י אתה
א"ל אב"י בשלמא למייתי לחיי אלא למיול מאי טעמא כדי שלא תהא
מכשיילן לעתיד לבא רב יהודה רב שמואל בר רב יהודה הו קיימי אגודא
דנהר (ב) (פפא) אמברא דחצדד והוה קאי רמי בר פפא מהך גיסא רמא להו
קלא מהו למעבר למייתי לגבייכו למשאל למשאל שמעטא א"ל רב יהודה רב ושמואל
דאמרי תריוהו "עובר ובלבד שלא יוציא ידו מתחת חלוקן איכא דאמרי
א"ל רב שמואל בר רב יהודה תנינא עובר ובלבד שלא יוציא ידו מתחת חפת
חלוקן מתקוף לה רב יוסף ובחול כי האי גונא מי שרי והכתיב "וימד א"ל אלק
באמה ויעבירני במים מי אפסים מכאן שמותר לעבור עד אפסיים "וימד א"ל אלק
ויעבירני במים מים ברכים מכאן שמותר לעבור עד ברכים א"ל אלק ויעבירני
מי מתנים מכאן שמותר לעבור עד מתנים מכאן ואילך "וימד א"ל אלק חל אשר
לא אוכל לעבור אמר אב"י שאני נחל דרדפי מיא יכול יעבירנו כסחוי
ת"ל כי גאו המים מי שחו מאי מי שחו שיוטא שכן קורין לשיטא סייחא יכול
יעבירנו כבורני קמנה ת"ל כ' כל תלך בו אני שיש יכול יעבירנו כבורני גדולה
ת"ל וצי אריר לא יעברנו מאי משמע כרמתרנא רב יוסף לא חויל ביה
בספינת ציידין ובורני רבתי לא תגוינה אמר ר' יהודה בן פוי אף מלאך
המות אין לו רשות לעבור בתוכו כתיב הכא כל תלך בו אני שיש וכתיב התם
"משוט בארץ אמר ר' פנחס משום רב הונא צפוראה מעין היוצא מביית
קדשי הקדשים בתחילה דומה לקרני הגבים כיון שהגיע לפתח היכל
קדשי כחות של שתי כיון שהגיע לאולם נעשה כחות של ערב כיון
שהגיע אל פתח שורה נעשה כפי קטן והיינו דתנן "ראב"י אומר מים

רבינו הנגאל

חזי אסור לאדם לרוחין
מקצת גופו ככל גופו. ואם
היו ידיו מלוכלכות כמיט או
בצוואת רוחין כדרכו ואינו
חושש. ואסור לסוך מקצת
גופו ככל גופו. ואם היה
חולה או שהיו לו חטטין
בראשו. סך כדרכו ואינו
חושש. הנא רבי מנשה רבן
שמעון בן מילאיל אומר
מדיחה אשה ידה אחת
ונותנת פת לחינוק. ויהי
הוקן כל רצה להאכיל בידו
אחת. וגבור עליו להאכיל
בשתי ידיו. מי שרי משה
שיבתא. ו' רוח רעה. ת"ר
ההולך להקביל פני רבו או
פני מי שגדול ממנו עובר
עד צוארו במים ואינו חושש
רב אבא הלמיט מאי. א"ל
אפסישטא נברא, דהא רב
אשי נאמר דרבי חייא בר אשי
הוא דאזל לגביה דזעירי רביה.
ויבא שרא להו לכני עבר.
ויבא שרא להו לנטורי פירי.
ותניא רבא דאזל לנטורי פירי
נציח כוונתיה שומרי פירות
נצויים עד צוארו במים
אינא חוששין. רב יוסף שרא
להו לכני כי רב למעבר כיו
למיאת כפירקא. ורמא להו
מי ליהודי כדו שלא תהא
מכשיילן לעתיד לבא. לומר,
אם אסוריה לחוד לביתו לא
לא פנא אחרת. אמר רמי בר
אבא לרבי יהודה ולרב שמואל
הנה למעבר במיאי ומייתי
קמי רבנא למשאל בשמעתא,
אמרו להו תנינא עובר ובלבד
שלא יוציא ידו מתחת חפת
חלוקן. ומתהנין, וכי האי
גונא בחול מי שרי, והכתיב
"יד אלקי באמה ויעבירני
במים מי אפסים, מיכן
שמותר לעבור עד אפסים.
יד אלק ויעבירני במים
מים ברכים, מיכן שמותר
לעבור עד ברכים. וימד א"ל
יעבירני מי מתנים, מיכן
שמותר לעבור עד מתנים.
זיבן ואילך נחל אשר לא
עבר, כלומר (לא) (אנן) יהו
יוס למעלה מתננים תקראן
הל אשר לא יעבר. ורשיונ
עני תא משום דרשטי מימי חייש וילמא ישתמוהו, אבל כיון אנמיים מים וליכא חששא לשטפא, אפילו המיס עד צוארו עובר בו.

לחיות כד' יתן פת לתוקן צויה' ומונע מלהכיל (שם). משום שיבתא. רוח רעה שורה על ידים שלא נטלו שפוחות מילה
פירוש שיבתא, רוחה היה דשריה על ידה דלחשי' בלילא ומחן דנגע במיכלא בלא ממשא ידה שרייה הוא רוחא על הוא מיכלא
ומסתמא, ומשום הכי שרי ליה רגנע למתפסא ומתפסא ליקרא (סו' ירו' רש"י ס"י פסח).

תוס' ישיבין

נמרי: סך כדרכו ואינו חושש. כיון שיש בו רשעות קלה כדמנן בפרק שמונה של"ס (דף ק"ח). היחשש במתניו לא יסוך בן
האין חלוקן בן סך הוא לא שפחו מים משום חזיקת מתמנן לכה למיגר מתי: להאכיל בידו אחת. פירוש לטעול ידו אחת
למלך נשאל ונמו וילו שפוחל כפי ידיו משום שיבתא: משום שיבתא. אומר ר"ת נראה לו כפירות הערוך שפירש שיהא
זרע שיהא חתוק חתוקה כשענינו לו לם בלא נטילת ידיו וימי הממים היה קשה למינוק ועשוי חן טהורין נקב ולא
ייתי נח מלך דשמונה של"ס (דף ק"ט). והסא חייני ננטילת שמרית והסא חייני כל שעה אפילו חצי היום וינשה לרית שמונה
יעול ידיו בייב"כ כדלמר הדי היו מלכות נטיט וצלווא רוחן כדרכו ואינו חושש ולמרינן נמי בפרק שמונה של"ס (דף ק"ט)
(ח) דיכסא שלא נטלו ידיו שמרית יד לעיתו תקלץ י' ומרינן נמי התם נח מלך היו מ' ומתקפת עד י' נ' דיכסא
ס' דיכסא שיש אפסר שלא נטלו ידיו חלחל חלטה וכן אם הפך (ו) רגלי חומר (ה) רוחו ידו משום הסן לקרחה אלחין
שלא יחיינו נמי ידיו מלכות נטיט וצלווא וכן פירש רבנו שמואל וריב"ח מיהו היכא שאלחין לקניטו ולא שפסך בידו
יחין ידיו לנטילת ידיו דשרישי' לא דע הי' א"ל אב"י או שפחין ליה כדיו מלכות נטיט ומתבטל י' דיטל כעול דיכין
עמקא עמנו שוב עין כדו הוא וכן דלמרינן לקתן (דף ע"ג). שזין לה מפה במים לאו היינו נטילת ידיו למחרת אלל לקרי
מלכה ולמרינן לה בני עיני וקתן לא חייני אלל כדבי ולא נטילת ידיו וסא תלמיך כיון דשריני הכא למחרת היכא היכא ידיו
לגלו מלכות נטיט וצלווא כן מיתקן כדלמא ומרינן לעול דף (ד) ע"ג בני עיני דומיא דמלכא סה מלכא לא מיתקן
ה כי עיני לא מיתקן בו ויאלל כדבי שזין כפיט כעול חין ו' ורשעה כלל דרשעה על טיג בעיני ומליא דרשעה לעל
ל' עינין דרשעה אינה לקריה אלל מדברנא אלל טיג חין דלא מרמי סהם לענין שלא מיתקן על אלל עינין פליטה ומלכא

